

Strömsunds kommun  
kommun@stromsund.se

2023-01-10

1 (5)

Dnr 2020:8334

# Uppföljningsbeslut

---

efter kvalitetsgranskning av av skolans hantering  
av värdegrundsfrågor i undervisningen med fokus  
på kontroversiella frågor vid Vattudalsskolan i  
Strömsunds kommun

## Inledning

---

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av hanteringen av kontroversiella frågor i undervisningen, i ämnen samhällskunskap och biologi, i årskurs 8 och 9 vid Vattudalsskolan. Granskningen genomfördes under vårterminen 2022.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 10 maj 2022, dnr 2020:8334.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Vattudalsskolan senast den 9 januari 2023 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Strömsunds kommun har inkommit med en sådan redovisning den 5 januari 2023.

### Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Arbetet med kontroversiella frågor i samhällskunskap och biologi

Rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Skolans stödjande strukturer för lärarnas hantering av kontroversiella frågor

Rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

### Bakgrund

Arbetet med kontroversiella frågor i samhällskunskap och biologi

Bedömningen i Skolinspektionens beslut efter granskning var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- Att använda strategier och metoder för att alla elever ska komma till tals i ett tillitsfullt klassrumsklimat
- Att låta eleverna kritiskt granska olika ställningstaganden och att själva ta ställning

Av huvudmannens redovisning framgår att all personal vid Vattudalsskolan har deltagit i ett kollegialt arbete med syftet att främja ett gemensamt och konsekvent arbetssätt för att hantera kontroversiella frågor i undervisningen. I detta har Vattudalsskolans personal använt Skolverkets och Europarådets stödmaterial om kontroversiella frågor i undervisningen samt föreningen Nordens material "Hälsoparlamentet". Lärarna har tagit stöd i nämnda material för att ge eleverna möjlighet att granska ställningstaganden, ta ställning och vara delaktiga i undervisningen. Huvudmannen redovisar även olika strategier och metoder som lärarna har använt för att ge elever möjlighet att komma till tals i samtal och diskussioner. Lärarna i samhällskunskap och biologi har arbetat trygghetsstärkande med samarbetsövningar och reflektioner kring förhållningssätt i samtal och tydligare ramar för klassrumsdiskussioner. Huvudmannen menar att tilliten i samtal och diskussioner har ökat, även om det ännu inte utvärderats. Till våren planerar Vattudalsskolan att göra kuratorn delaktig i ämnesområdet Sexualitet samtycke och relationer samt att ha könsuppdelade samtalsgrupper i syfte att öka tryggheten i elevernas samtal.

### Skolans stödjande strukturer för lärarnas hantering av kontroversiella frågor

Bedömningen i Skolinspektionens beslut efter granskning var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- Att utveckla arbetet så att det övergripande värdegrundsarbetet där kontroversiella frågor ingår integreras i undervisningen

Utöver ovanstående åtgärder beskriver huvudmannen i sin redovisning att Vattudalsskolan har arbetat systematiskt och brett för att fånga frågor som kan vara kontroversiella för eleverna. Huvudmannen ger exempel på enkät, "veckans fråga", besök av polis, arbete om mänskliga rättigheter och värdegrundsaktiviteter på elevernas schemalagda tid med mentor. Huvudmannen uppger att skolans ökade fokus på värdegrund har bidragit till att lärarna nu reflekterar mer gemensamt, synliggör utmaningar och tydligare värderar arbetet med värdegrund och kontroversiella frågor i undervisningen.

### På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Camilla Thinsz Fjellström

I handläggningen av ärendet har även Karin Lindqvist, föredragande utredare och Ewa Mölleryd deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:  
<https://www.skolinspektionen.se/beslut-rapporter-statistik/publikationer/kvalitetsgranskning/2022/skolans-hantering-av-kontroversiella-fragor-i-undervisningen2/>

## Bilaga 1: Författningsstöd

---

### Arbetet med kontroversiella frågor i samhällskunskap och biologi

1 kap. 4-5 §§ skollagen, 10 kap. 2 § skollagen

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan

1. Skolans värdegrund och uppdrag. Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Saklighet och allsidighet, Rättigheter och skyldigheter, Skolans uppdrag

2. Övergripande mål och riktlinjer. Normer och värden, Kunskaper, Elevernas ansvar och inflytande, Skola och hem

Kursplaner för ämnena biologi och samhällskunskap i grundskolan (förordning [SKOLFS 2010:37] om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

### Skolans stödjande strukturer för lärarnas hantering av kontroversiella frågor

1 kap. 4-5 §§ skollagen, 2 kap 10 § skollagen, 2 kap. 34 § skollagen,  
4 kap. 3-5 §§, 2 kap 10 § skollagen, skollagen, 10 kap. 2 § skollagen

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan

1. Skolans värdegrund och uppdrag. Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Saklighet och allsidighet, Rättigheter och skyldigheter, Skolans uppdrag

2. Övergripande mål och riktlinjer. Normer och värden, Kunskaper, Elevernas ansvar och inflytande, Skola och hem, Rektorns ansvar